

POVODÍ
MORAVY
1966–2026

OVODĚ

ZPRAVODAJ POVODÍ MORAVY

2
2026

Události | Společný postup při přípravě protipovodňových opatření v údolí Desné stvrzuje memorandum

Olomouc, 17. března 2026 – Olomoucký kraj, Svazek obcí údolí Desné, město Šumperk a Povodí Moravy uzavřeli memorandum o spolupráci, ve kterém se zavázali společně postupovat při přípravě a koordinaci další etapy protipovodňových opatření v povodí řeky Desné v podobě suchých nádrží (poldrů). Jejich přínos a proveditelnost posoudí technická studie, na které se všichni zúčastnění rozhodli podílet. Cílem je zvýšit ochranu obcí a měst ohrožených opakovanými povodněmi a vytvořit jednotný podklad pro další projektovou přípravu i financování.

Koncepce protipovodňové ochrany území v povodí řeky Desné zahrnuje v první fázi liniová opatření v obcích. Tato opatření již byla realizována na řece Desné v katastrech obcí Rapotín, Vikýřovice a Petrov nad Desnou, další navazující části v katastrech Rapotín a Vikýřovice jsou nyní v realizaci a další opatření se připravují. „Převedení stoleté povodně přes intravilány obcí jen za pomoci liniových opatření, jako jsou hráze a zídky, není technicky realizovatelné, protože by musela být budována do velké výšky. Proto byla navržena vhodná kombinace těchto prvků s retenčními prostory. K zadržení a transformaci povodňových průtoků by tak měly sloužit suché nádrže (poldry) na řece Desné v katastru Velkých Losin a řece Mertě

v katastru obce Sobotín, jejichž vliv a význam bude nově posouzen na základě nových hydrologických dat a aktualizovaných zaměření. Posouzeny budou také různé kombinace těchto retenčních prvků tak, aby byla stanovena neoptimálnější varianta řešení,“ popisuje další etapu protipovodňových opatření v údolí řeky Desné generální ředitel Povodí Moravy David Fína. V rámci historických dokumentů byla zvažována také nádrž Annín na Hučivé Desné, která bude do modelového posouzení rovněž zahrnuta, stejně jako vliv retence přečerpávací vodní elektrárny Dlouhé Stráně. Vybudování dostatečných retenčních prostorů je klíčové pro zvýšení ochrany jednotlivých obcí, které by pak měly být v ideálním případě ochráněny i před 100letou povodní.

„V rámci memoranda jsme se dohodli, že Povodí Moravy zadá zpracování technické studie, která v první etapě posoudí navržená opatření, jejich účinnost a základní proveditelnost na základě 2D modelu. Druhá etapa se podrobně zaměří na technické řešení suché nádrže Filipová,“ uvedl hejtman Olomouckého kraje Ladislav Okleštěk. Olomoucký kraj v memorandu dále deklaroval podporu zpracování technické studie formou účelové dotace ve výši 1 mil. Kč. Město Šumperk a obce sdružené ve Svazku obcí údolí Desné se budou na zpracování studie rovněž podílet a dofinancují náklady, které nebudou pokryty dotací Olomouckého kraje.

Ing. Jana Kučerová
tisková mluvčí

Události

Povodí Moravy připravuje rozsáhlou opravu hráze Brněnské přehrady

Povodí Moravy ve spolupráci s městem Brnem připravuje rozsáhlou opravu koruny hráze Brněnské přehrady. Opravena bude mostovka i související konstrukce. Po celou dobu realizace, od září 2026 do prosince 2027, bude zcela uzavřen přejezd i přechod přes hráz. Oprava nebude mít vliv na výšku hladiny v nádrži.

Stávající mostovka pochází z roku 1940 a slouží tak více než 85 let. Její technický stav již neodpovídá současným nárokům na bezpečnost a provoz a vyžaduje kompletní obnovu. „V rámci stavebních prací dojde k demolici všech devíti bloků koruny hráze a k následnému vybudování nové konstrukce z prefabrikovaných předpjatých nosníků. Součástí stavby budou nové železobetonové konstrukce mostovky, mostní závěry, nová hydroizolace, zábradlí i nové povrchy komunikace. Vzhledově bude nová koruna hráze velmi podobná té stávající,“ popisuje rozsah opravy generální ředitel Povodí Moravy David Fína. Součástí opravy bude také výměna městského vodovodu vedeného v tělese hráze, zřízení nového sjezdu do nádrže pro obsluhu vodního díla, instalace nového veřejného osvětlení, kamerového systému a zpomalovacích prvků pro vozidla na obou vjezdech na hráz. „Po dokončení prací bude doprava po mostovce řešena jako sdílená zóna pro chodce

i vozidla s rychlostním omezením. Toto řešení společně s novým osvětlením v budoucnu přispěje mimo jiné také k větší bezpečnosti dopravy a návštěvníků Brněnské přehrady,“ uvádí Fína.

Zahájení stavebních prací je plánováno na září 2026, dokončení pak na prosinec 2027. „Po celou dobu realizace bude zcela uzavřen přejezd i přechod přes hráz. Pro pěší zůstane zachován přístup po schodištích na obou stranách hráze do podhrází s možností přechodu po lávce, která se nachází cca 800 m směrem po toku řeky u fotbalového hřiště v Kníničkách,“ dodává Fína. Objízdná trasa pro osobní dopravu povede ulicí Rekreační přes Kníničky jednosměrně směrem dolů od restaurace U Iva. V opačném směru povede objížďka přes Rozdrojovice a ulici Rozdrojovickou kolem hotelu Maximus Resort zpět na ulici Hrázní.

Předpokládané náklady na opravu mostovky včetně nového sjezdu dosahují celkové výše 54,5 mil. Kč a budou financovány z vlastních zdrojů státního podniku Povodí Moravy. Náklady na výměnu vodovodu a opravu komunikace v předmostí a na mostě pak budou hrazeny městem Brnem ve výši cca 6,8 mil. Kč.

Ing. Jana Kučerová
tisková mluvčí

Náhradní trasa pro pěší ↓

Objízdná trasa pro dopravu ➔

Události | Protipovodňovou ochranu Přerova doplní záchytný profil u Prosenic

Povodí Moravy ve spolupráci s městem Přerov a Olomouckým krajem zahájilo výstavbu záchytného profilu u obce Prosenice. Nové opatření je součástí komplexní protipovodňové ochrany města Přerova a jeho cílem je zachytávat plaveniny, a tím snížit riziko ucpání mostních profilů ve městě. Náklady na stavbu ve výši 79,5 mil. Kč jsou hrazeny převážně z dotace Ministerstva zemědělství, přičemž město Přerov a Olomoucký kraj přispívají každým částkou 6 mil. Kč.

Záchytný profil nad Přerovem u obce Prosenice navazuje na již dokončená protipovodňová opatření v lokalitách u Kazeta, na nábřeží Dr. E. Beneše a u tenisového areálu. Po jeho realizaci dojde k ucelené ochraně města až do úrovně padesátileté povodně. „Při povodňových průtocích představuje pro město Přerov zásadní problém velké množství plavenin (větví či celých stromů) unášených řekou. Ty se zachytávají na mostních pilířích, zužují průtočný profil a v konečném důsledku tak mohou způsobit přelití vybudovaných protipovodňových zdí. Odstraňování těchto zátarasů během povodně je velmi náročné a někdy i nebezpečné pro zasahující složky,“ popisuje důvod stavby generální ředitel Povodí Moravy David Fína.

Záchytný profil vzniká v oblouku na pravém břehu řeky Bečvy u Prosenic. Tvoří jej souběžné koryto oddělené od řeky zpevněnou dělicí zdí, které je na konci uzavřeno česlovou stěnou, na které se budou plaveniny při povodňových situacích zachytávat. Objekt je navržen tak, aby zachytával plaveniny již při průtocích od jednoleté povodně. Umístění i technické řešení bylo v průběhu projektové přípravy ověřeno pomocí hydrotechnického 3D modelu. „Výstupy z matematického modelu jednoznačně potvrdily vhodnost vybrané lokality pro umístění této stavby. Během povodňových stavů tak může záchytný profil zadržet plaveniny v objemu až cca 3 500 m³,“ doplňuje Fína. Veškerý materiál, zachycený na profilu během povodňových událostí (tedy převážně stromy, větve a další dřevní hmota), bude vždy po odeznění povodně zlikvidován.

Stavba byla zahájena v březnu letošního roku a potrvá přibližně 1,5 roku. Náklady na stavbu ve výši 79,5 mil. Kč budou hrazeny z 85 % Ministerstvem zemědělství z dotačního programu „Podpora prevence před povodněmi V“ a zbývajících 15 % uhradí rovným dílem město Přerov a Olomoucký kraj.

Ing. Jana Kučerová
tisková mluvčí

Události

Modernizujeme segmenty přelivných polí na horní Novomlýnské nádrži

Povodí Moravy v březnu zahájilo modernizaci segmentových uzávěrů přelivných polí mezi horní a střední Novomlýnskou nádrží. Cílem prací je zvýšení bezpečnosti vodního díla, zajištění spolehlivého provozu při povodňových stavech a zlepšení podmínek pro obsluhu přelivného objektu. Celkové finanční náklady dosahují částky 84,2 mil. Kč a práce potrvají tři roky.

Přelivný objekt, který slouží k odtoku vody z horní Novomlýnské nádrže do střední nádrže, je v nepřetržitém provozu od roku 1978. Tvoří jej čtyři přelivná pole se segmentovými uzávěry. Přestože v minulosti procházely běžnou údržbou a opravami, jejich technický stav již neodpovídá současným požadavkům na bezpečnost a spolehlivost provozu, zejména při extrémních hydrologických situacích.

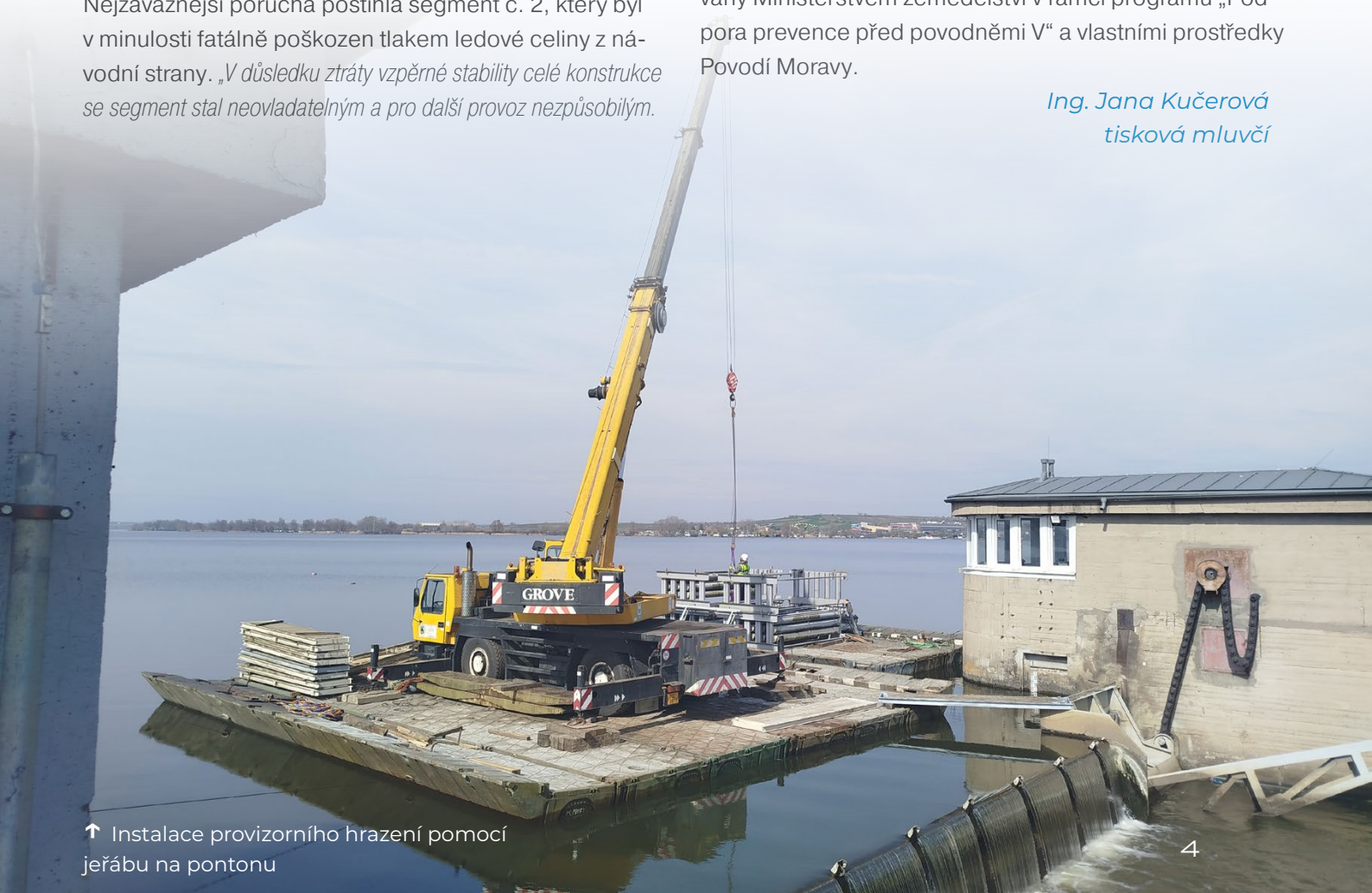
Nejzávažnější porucha postihla segment č. 2, který byl v minulosti fatálně poškozen tlakem ledové celiny z návodní strany. „V důsledku ztráty vzpěrné stability celé konstrukce se segment stal neovladatelným a pro další provoz nezpůsobilým.

Oprava nebyla technicky možná, a proto jsme se rozhodli pro jeho kompletní výměnu. Současně budou upraveny i ostatní segmenty přelivných polí tak, aby odpovídaly současným bezpečnostním standardům,“ uvedl generální ředitel Povodí Moravy David Fína a dodává: „V případě nefunkčnosti segmentových uzávěrů při povodních by mohlo dojít k nebezpečnému vzdutí hladiny horní nádrže, ohrožení podélných hrází a následnému zatopení okolních obcí. Realizace prací je proto nezbytná pro bezpečné provozování vodního díla Nové Mlýny.“ Opravy jednotlivých segmentů budou probíhat postupně a celkem budou trvat tři roky. Provoz na silnici I. třídy vedoucí po koruně hráze nebude po dobu prací ovlivněn.

Součástí prací je také vybudování nové pracovní plošiny v blízkosti přelivného objektu. Plošina zůstane zachována i po dokončení stavby a přispěje k bezpečnějšímu a komfortnějšímu provozu i obsluze přelivných uzávěrů.

Finanční náklady ve výši 84,2 mil. Kč jsou spolufinancovány Ministerstvem zemědělství v rámci programu „Podpora prevence před povodněmi V“ a vlastními prostředky Povodí Moravy.

*Ing. Jana Kučerová
tisková mluvčí*

Události

Na Baťově kanálu letos přibyla 14. plavební komora

V pátek 1. května se v Hodoníně uskutečnilo slavnostní odemykání Baťova kanálu, které bylo spojeno se zprovozněním nové plavební komory Rohatec – Sudoměřice. Návštěvníci tak letos poprvé proplují 14 plavebními komorami z Otrokovic až do Hodonína.

Na konci dubna byl Baťův kanál připravený na novou plavební sezónu. „Před zahájením plavební sezóny jsme dokončili řadu staveb, úprav a modernizací v celkové výši 60 mil. Kč. Šlo například o modernizaci řídicích systémů, dílčí opravy plavební komory ve Starém Městě, stavební úpravy k zajištění bezpečné plavební hloubky v jižním úseku kanálu a instalaci proměnných plavebních znaků na silničních mostech v Napajedlech a v Uherském Hradišti,“ uvádí generální ředitel Povodí Moravy David Fína a dodává: „Vyčistili jsme také horní i dolní ohlavi všech plavebních komor, odtěžili sedimenty ze dna vodní cesty, provedli standardní údržbu a seřízení technologií plavebních komor i rozsáhlejší opravu přístaviště Rohatec – Kolonie na řece Moravě.“

Nejvýznamnější investicí před zahájením plavební sezóny byla komplexní oprava plavební komory Vnorovy I., která vyšla na 37,5 mil. Kč a byla financována z prostředků Povodí Moravy a Státního fondu dopravní infrastruktury. Povodí Moravy tak pokračuje v postupné modernizaci všech plavebních komor, které byly postaveny ve třicátých letech minulého století. V uplynulých dvou letech byly opraveny a modernizovány komory ve Spytihněvi a ve

Veselí nad Moravou. Další plavební komorou, kterou po ukončení plavební sezóny čeká komplexní oprava, jsou Nedakonice.

Při slavnostním odemykání Baťova kanálu 1. května byla zprovozněna nová plavební komora Rohatec – Sudoměřice a úsek řeky Moravy mezi Rohatcem a Hodonínem v délce 7 km se napojil na stávajících 53 km vodní cesty. „V souvislosti s vybudováním nové plavební komory v Rohatci a prodloužením vodní cesty do Hodonína jsme doplnili úsek řeky Moravy mezi Hodonínem a Rohatcem novým plavebním značením, zkontrolovali vodní cestu z hlediska bezpečnosti plavby a odstranili stromy uvízlé pod hladinou,“ doplnil Fína. Nová plavební komora Rohatec – Sudoměřice má obdobné rozměry jako ostatní plavební komory na Baťově kanále a překonává výškový rozdíl 2,7 m. Provozovatelem plavební komory bude stejně jako u dalších 13 plavebních komor Povodí Moravy, které zároveň v hlavní plavební sezóně zajišťuje jejich obsluhu.

Hlavní plavební sezóna potrvá až do konce září. Proplutí plavebními komorami je pro veřejnost i provozovatele plavby bezplatné. Veškeré náklady na provoz, obsluhu a běžnou údržbu plavebních komor zajišťuje z vlastních zdrojů Povodí Moravy.

Ing. Jana Kučerová
tisková mluvčí

Události

Povodí Moravy jednalo se starosty o dalším postupu řešení povodňových škod

Základní informace o povodni ze září 2024, rozsah škod na vodních tocích, provedené zabezpečovací práce, aktuální stav příprav a realizace projektů a opatření k odstranění těchto škod a samozřejmě prostor pro dotazy a diskusi se starosty měst a obcí – to byly hlavní body koordinačního jednání, které se uskutečnilo v pondělí 27. dubna 2026 na Městském úřadu v Zábřehu. Cílem bylo předat zástupcům měst a obcí informace o vývoji příprav akcí pro odstranění povodňových škod a sladit postup všech subjektů.

Jednání tentokrát cílilo na méně zasaženou oblast území. Města a obce v okolí řeky Moravy na Mohelnicku, Zábřežsku a částečně Šumpersku byly v září 2024 zasaženy 20-100letou povodní. Po opadnutí vody a prvním zmapování rozsahu škod provedlo Povodí Moravy zabezpečovací práce, které zabránily dalším škodám a obnovily průtočnost koryt. Od roku 2025 na ně postupně navazují projektové přípravy samotných oprav a rekonstrukcí koryt vodních toků. „Vzhledem k rozsahu zasaženého území a mimořádnému charakteru škod v horních úsecích toků na Šumpersku, jsme v první fázi prioritně řešili nejpostiženější lokality v povodí řeky Moravy (severně od Rudy nad Moravou), Krupé, Branné a Desné. Opravy škod na navazujících úsecích, tedy od Rudy nad Moravou po Moravičany, jsou také v plném proudu a do projektové přípravy postupně zapojujeme i města a obce, jichž se projekty dotýkají. Naši snahou je informovat dotčená města a obce a zkoordinovat odstraňování škod na vodních tocích s obdobnými akcemi místních samospráv,“ popsal generální ředitel Povodí Moravy David Fína.

Z celkem jedenácti projektů, které Povodí Moravy zpracovává v katastrech zasažených obcí v oblasti Mohelnicka, Zábřežska a částečně Šumperska, jsou již dva v realizaci. „Aktuálně probíhají stavební práce na opravě hrází v k. ú. Lesnice a k. ú. Postřelmov za 11 mil. Kč a také hráze Třebůvky v Moravičanech za 2 mil. Kč. Další stavbou, kterou zahájíme v průběhu května, bude úprava protipovodňové hráze Bohuslavice – Vitošov v částce 5 mil. Kč. Zbývajících osm projektů připravujeme. Patří mezi ně například sanace nátrží a oprava narušené hráze v úseku Lukavice – Postřelmov s odhadovanou cenou 43 mil. Kč, oprava poškozeného opevnění, stupně a opěrných zdí na Mírovce v Mohelnici za 18 mil. Kč nebo sanace břehových nátrží, opravy opevnění a stupňů v Mohelnici a Moravičanech za téměř 18 mil. Kč,“ upřesnil David Fína.

Projektové přípravě navržených oprav vždy předchází detailní vyhodnocení možných dopadů, posouzení proveditelnosti a projednání s obcemi i dalšími klíčovými partnery.

Finanční prostředky na realizaci těchto opatření jsou zajištěny ze státního rozpočtu prostřednictvím Ministerstva zemědělství. „Velice oceňuji přístup Ministerstva zemědělství v otázce financování projektů na odstraňování povodňových škod. Bez této důležité podpory by protipovodňová ochrana měst a obcí v regionu byla jen těžko řešitelným úkolem,“ uzavřel David Fína. Koordinační jednání v obdobném formátu bude Povodí Moravy svolávat i v budoucnu, aby byla zajištěna průběžná informovanost obcí i jejich obyvatel.

Ing. Jana Kučerová
tisková mluvčí

Události

Povodí Moravy opravuje vodní nádrž Šišma poškozenou dvoustetletou povodní

Povodí Moravy zahájilo v květnu rekonstrukci vodní nádrže Šišma na Přerovsku, kterou v červnu 2024 poškodila extrémní přívalová povodeň. Jedná se o první zahájenou stavbu oprav povodňových škod z celkem pěti připravených projektů oprav. Rekonstrukce nádrže včetně odtěžení nánosů a opravy toku pod vodním dílem potrvají rok a vyžádají si finanční náklady ve výši 23,3 mil. Kč.

V závěru června 2024 zasáhla sedm obcí na Přerovsku extrémní přívalová povodeň, která místy odpovídala až dvoustetleté povodni (Q_{200}). V obci Šišma došlo k přelíti hráze malé vodní nádrže Šišma na bezejmenném přítoku Šišemky, k poškození vzdušní strany hráze i bezpečnostních objektů a zanešení nádrže přívaly bahna. Povodí Moravy provedlo bezprostředně po povodni zabezpečovací práce na nádrži i zasažených vodních tocích a následně připravilo pět projektů oprav povodňových škod. „V letošním roce zahájíme stavební práce na všech pěti poškozených úsecích toků. První aktuálně zahájenou stavbou je rekonstrukce vodní nádrže Šišma a opravy navazujícího úseku toku. Připraveny jsou také opravy škod na toku Šišemka v obcích Šišma

a Hradčany, které z důvodu ochrany živočichů zahájíme začátkem září. Pro opravu koryta toku Libuška v obcích Hlinsko a Oldřichov a toku Šišemka v obcích Kladníky a Lhota nyní probíhá povolovací řízení. Dokončení stavebních prací ale i zde předpokládáme do konce tohoto roku,“ říká generální ředitel Povodí Moravy David Fina.

Rekonstrukce malé vodní nádrže Šišma zahrnuje opravu a stabilizaci tělesa hráze včetně obnovy konstrukcí bezpečnostního přelivu a spodní výpusti, odtěžení sedimentů ze dna nádrže, obnovu sedimentační nádrže na přítoku a také obnovení průtočné kapacity a opravu poškozeného opevnění koryta pod vodním dílem. „Provedené úpravy zvýší bezpečnost vodního díla při převádění povodňových průtoků, a to až do výše dvoustetleté povodně,“ uzavírá Fina.

Stavební práce potrvají do poloviny května 2027. Celkové finanční náklady ve výši 23,3 mil. Kč jsou částečně hrazeny z dotačního programu Ministerstva zemědělství „Podpora opatření na malých vodních nádržích a drobných vodních tocích“, a to ve výši 16,33 mil. Kč.

Ing. Jana Kučerová
tisková mluvčí

Události | I přes sucho je třeba dál budovat protipovodňová opatření

Mimořádná sucha, která v posledních letech ovlivňují život v České republice, nesignalizují, že pominulo riziko povodní. Naopak se potvrzuje, že klimatická změna přináší stále častější hydrologické extrémy – dlouhá období bez srážek a přívalové deště a povodně. Povodí Moravy proto nepolevuje v přípravě ani realizaci protipovodňových opatření a pokračuje ve výstavbě staveb, které mají chránit obyvatele, obce i krajinu před ničivými dopady velké vody.

Zásadní podmínkou pro to, aby bylo možné protipovodňová opatření připravovat a stavět, je dlouhodobá podpora státu. Díky úspěšnému dotačnímu programu Ministerstva zemědělství „Podpora prevence před povodněmi“ (aktuálně probíhá již 5. etapa) může Povodí Moravy realizovat technická opatření na vodních tocích a připravovat další významné projekty. „Dotační program podporující systémovou ochranu před povodněmi byl spuštěn v reakci na ničivou povodeň v roce 1997. Díky němu jsme do roku 2024 realizovali celkem 95 staveb protipovodňové ochrany, díky nimž byl dosažen výrazný rozdíl v průběhu i dopadech povodní ze září 2024 a 1997,“ popisuje generální ředitel Povodí Moravy David Fina. Program umožňuje financovat jak samotnou výstavbu,

tak projektovou přípravu akcí.

Povodí Moravy v současnosti realizuje několik významných protipovodňových staveb v místech, kde je ochrana obyvatel a majetku před povodněmi nezbytná. Mezi aktuálně realizované stavby patří rekonstrukce jezu Rajhrad na řece Svratce, protipovodňová opatření v Lipníku nad Bečvou či výstavba záchytného profilu u obce Prosenice, který je součástí širší ochrany Přerova. Tyto stavby mají společný cíl bezpečně převést povodňové průtoky, snížit riziko škod při extrémních srážkách a posílit celkovou odolnost území vůči dopadům klimatické změny. Zásadní přínos pro zmáhání sucha a zásobování obyvatel pitnou vodou mají vodárenské nádrže. „Aktuálně je před dokončením rekonstrukce vodárenské nádrže Hubenov na Jihlavsku, která zvýší bezpečnost vodního díla za povodní a zároveň umožní bezpečné užívání vodního zdroje. Podobně připravujeme také rekonstrukci vodárenské nádrže Slušovice na Zlínsku, u které jsme aktuálně zahájili projektovou přípravu,“ uvádí generální ředitel Fína. I tyto akce jsou financovány z programu „Podpora prevence před povodněmi“.

Právě v době, kdy veřejnost oprávněně vnímá dopady sucha, je důležité nepodlehnout dojmu, že hrozba povodní ustoupila. Sucho a povodně nejsou protiklady, ale dva projevy stejné změny klimatu. „Naši snahou je být připraveni na oba extrémy. Technické prvky protipovodňové ochrany jako jsou

zídky či zemní valy proto v místech, kde je to možné, doplňujeme přírodě blízkými protipovodňovými opatřeními a revitalizacemi vodních toků, které vedou k posílení funkce krajiny zadržet vodu,“ dodává Fína. Nejlépe je možné tento komplexní přístup prezentovat na koncepci protipovodňové ochrany v Po-bečví, která se skládá z promyšleného systému technických a přírodě blízkých opatření. Významná část opatření

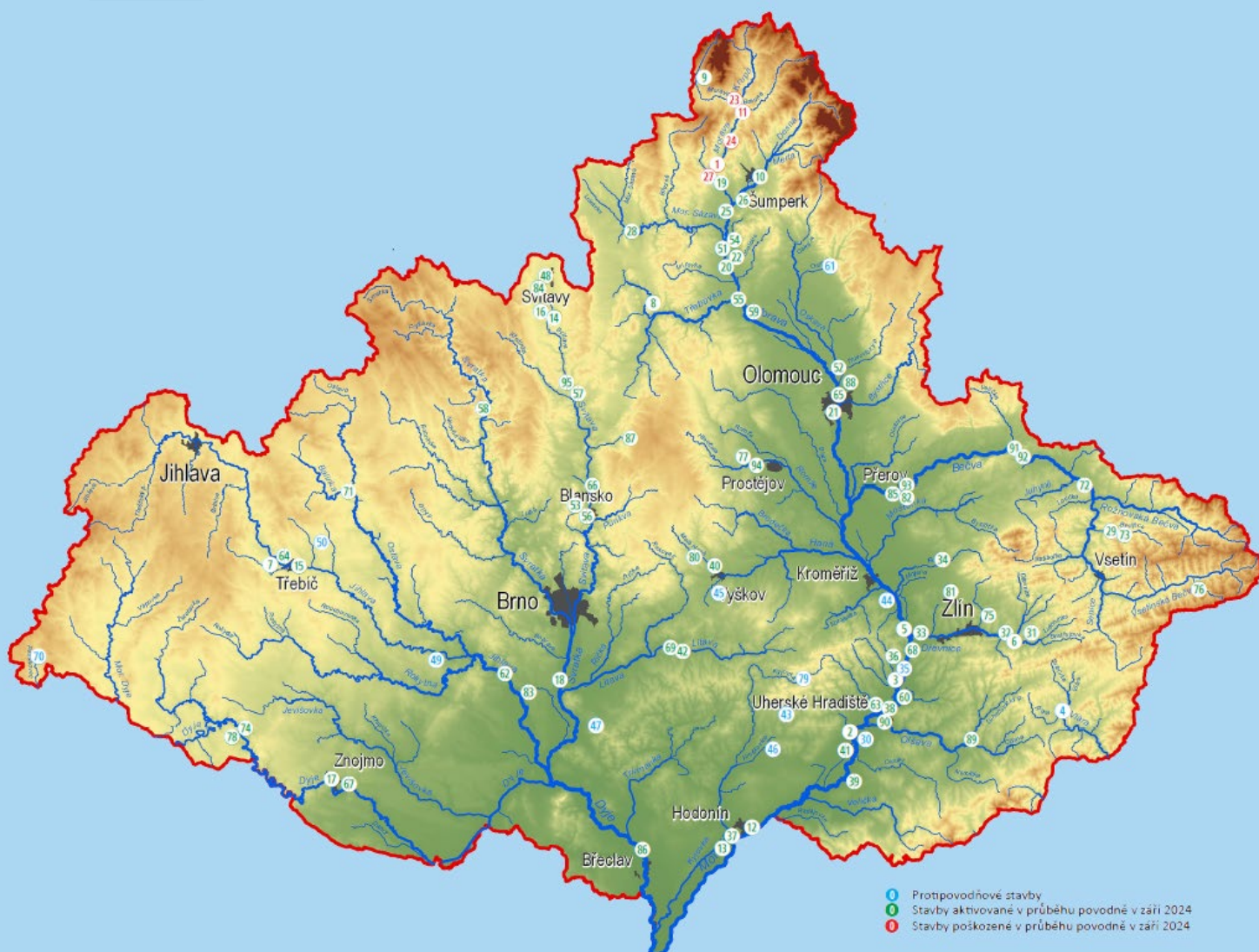
z této koncepce již byla dokončena, realizace dalších aktuálně probíhá. Ke zdárnému konci směřuje také projekční příprava ochrany obce Troubky na soutoku řek Bečvy a Moravy.

Ing. Jana Kučerová
tisková mluvčí

↓ Stavby protipovodňových opatření realizované podnikem Povodí Moravy v rámci programu Podpora prevence před povodněmi MZE, etapa 0. - IV.

Ministerstvo
zemědělství

Události

Zatrubněný pramen Slavětínského potoka dostane možnost téct opět po povrchu

Povodí Moravy v květnu zahájilo ve Slavětíně u Slavonic revitalizaci pramenné oblasti Slavětínského potoka, jejíž součástí je odstranění hlavní odvodňovací soustavy a návrat toku k přírodě blízké podobě. V lokalitě dojde k rekonstrukci údolnice, vytvoření tůní a podmáčených ploch, které posílí zadržení vody v krajině, podpoří biodiverzitu a zvýší odolnost území vůči suchu i přívalovým srážkám. Dokončení stavby za 6,4 mil. Kč je plánováno do konce listopadu 2026.

Pramen Slavětínského potoka v katastrálním území Slavětín u Slavonic na Jindřichohradecku je v polní trati již od roku 1983 zatrubněn. Jeho současný stav tak nedovoluje žádné přirozené hydrologické a morfologické procesy, urychluje odtok vody z území a zabírá jakékoliv retenční vody do krajiny. „Přirozená podoba toku pomůže zadržet vodu v území, zpomalí její odtok a vytvoří vhodnější podmínky pro rostliny i živočichy. Jde o další konkrétní krok, kterým posilujeme odolnost krajiny vůči dopadům klimatické změny,“ říká generální ředitel Povodí Moravy David Fína.

V rámci revitalizace bude odstraněno téměř 1,2 km zatrubnění, a naopak vznikne přibližně 1,4 km nového iniciačního koryta se soustavou tůní, mokřadních prvků a drobných terénních modelací. Součástí jsou také

výsadby stanovištně vhodných druhů dřevin a bylin, které podpoří ekologickou stabilitu lokality a její návaznost na okolní krajinu. Doprovodným efektem bude vznik biokoridoru a větrolamu v území, které dnes tvoří biologicky málo hodnotná odvodněná zemědělská krajina. „Projekt je navržen tak, aby umožnil komplexní a efektivní využití území, zvýšil zadržení vody v nejcennější pramenné části toku a přispěl k obnově přirozených funkcí prameniště. Spolupráce s Mendelovou univerzitou v Brně nám navíc umožní dlouhodobě sledovat, jak revitalizace vodního toku ovlivňuje půdní prostředí v dané lokalitě. Získaná data nám pomohou lépe vyhodnotit přínosy těchto opatření a využít získané poznatky i při přípravě dalších projektů obnovy krajiny,“ doplňuje generální ředitel Fína.

Stavební práce začaly v březnu 2026 a hotovy by měly být do konce listopadu tohoto roku. Realizace projektu je finančně podporována z dotačních zdrojů, jejichž zprostředkovatelem je Státní fond životního prostředí ČR a náklady dosahují částky 6,4 mil. Kč.

Povodí Moravy se velmi intenzivně věnuje práci s vodou v krajině. Díky úspěšným realizacím přírodě-blízkých projektů zlepšuje schopnost krajiny přizpůsobit se změnám klimatu. „V současné době dokončujeme revitalizaci Řečického a Sádeckého potoku u Dačic a před zahájením prací je také další revitalizační projekt na Blatnici v Plačovicích u Dešné,“ uzavírá David Fína.

Ing. Jana Kučerová
tisková mluvčí

Události

Konference v Mikulově upozornila na stav kvality vod: odborníci volají po rychlejším omezení fosforu i lepším monitoringu

Mikulov, červen 2026 – Odborníci z akademické sféry, státní správy, podniků Povodí i dalších institucí se na konferenci v Mikulově shodli, že kvalita povrchových vod v České republice čelí vážným a dlouhodobě narůstajícím problémům. Hlavním tématem letošního setkání byla eutrofizace, dopady klimatické změny a možnosti opatření v povodích i na čistírnách odpadních vod.

Klíčovým faktorem kvality vod je vypouštění množství fosforu

Jedním z hlavních závěrů konference je, že fosfor zůstává klíčovým faktorem zhoršování stavu vodních ekosystémů. Přestože se často zdůrazňuje role plošných zdrojů znečištění, přednášky ukázaly, že z hlediska biologicky dostupných forem fosforu mají stále zásadní význam bodové zdroje, zejména komunální odpadní vody. „Eutrofizace je dnes celosvětově jedním z nejakutnějších problémů kvality vodních ekosystémů. Klíčovým prvkem je fosfor a zejména jeho biologicky dostupná frakce, tedy ta z odtoku z komunálních čistíren odpadních vod,“ uvedl Martin Rulík (UPOL). Míra znečištění povrchových vod v povodí Moravy je zřejmě z monitoringu Povodí Moravy, který sleduje kvalitu povrchových vod ve více než 400 profilech a ve více než 30 nádržích. Fosfor je jednoznačně nejproblematictější ukazatelem. „Limit podle legislativy splňuje 50–60 % profilů, ale tento limit je sám o sobě velmi mírný. Eutrofizačně reálnou hodnotu splňuje jen 10 % profilů. Situace proto vyžaduje okamžité a prioritní řešení,“

uvedl Dušan Kosour (Povodí Moravy). Odborníci upozornili, že současná evropská i národní opatření nejsou v řadě citlivých lokalit dostatečná, zejména pokud se nevztahují i na menší zdroje znečištění.

Významným tématem byla také zhoršující se situace ve vodních nádržích, například na Lipně, v povodí Moravy nebo na dalších sledovaných lokalitách. Data prezentovaná na konferenci potvrzují, že rostoucí teplota vody, nižší průtoky a pokračující přísun živin vytvářejí podmínky pro častější výskyt sinic, zhoršení ekologického stavu nádrží i vyšší riziko mimořádných událostí. „*Jakost vody v nádrži Lipno se zhoršuje navzdory zlepšenému čištění odpadních vod v obcích nad požadavky legislativy. Hlavní příčiny: malé a domovní ČOV bez povinnosti odstraňovat fosfor, difúzní zdroje, rybářské vnášení fosforu a narůstající vnitřní zatížení — do sedimentů se ročně ukládá až 35 % přísunu fosforu, odkud se v teplé části roku uvolňuje zpět. Ke zlepšení stavu je nutný radikální pokles vnějšího přísunu fosforu,*“ uvedli Josef Hejzlar, Petr Znachor (Biologické centrum AV ČR), Lukáš Vlček (VRV), Jan Potužák (Povodí Vltavy). Průměrná teplota povrchové vody na Lipně vzrostla od konce 70. let téměř o 3 °C a sinice přetrvávají do pozdního podzimu, výjimečně i pod ledem v zimě. Kombinace klimatické změny, nízkých průtoků a vysokého živinového zatížení vytváří dosud neobvyklé ekologické situace.

Znečištění jako příčina vymírání vodních živočichů

Citlivé druhy vodních živočichů mizí v přímé vazbě na míru organického znečištění a eutrofizaci, zatímco

ZPRAVODAJ O VODĚ

invazní druhy v takových vodách prosperují. Morfologická obnova toků (renaturace, mokřady) nestačí — i při ideálních fyzikálních podmínkách se citlivé druhy nemohou udržet bez odpovídající kvality vody v celém povodí. „Klíčem je zásadní snížení přísunu fosforu. Živinná zátěž má setrvačnost a čím dříve se bude jednat, tím větší šance zůstává na zachování biologické diversity,“ uvedli Marie Kotyzová a Ondřej Berka (AOPK, CHKO Soutok).

Podstatný vliv mají dopady klimatické změny a přívalové srážky

Samostatný blok se věnoval klimatickým trendům a epizodickým vstupům znečištění, které běžný monitoring často nedokáže zachytit. Průměrné roční teploty vzduchu stále rostou: nejteplejší byl rok 2024 s průměrnou teplotou 10,2 °C, následují roky 2023, 2018, 2014 – a trend je stále rostoucí. Úhrn srážek je dlouhodobě stejný, jen s nerovnoměrným rozložením v roce. „Vývinuté digitální dvojče povodí Dyje a povodí nádrže Želivka nám umožňuje testování nekonečné řady adaptačních opatření, abychom dokázali se zbývajícím množstvím povrchové vody efektivně v následujícím období hospodařit. Ztráta vody vlivem klimatické změny (nárůst teplot, zvýšená evapotranspirace, výpar, vliv větrné eroze) je vysoká, což snižuje povrchový odtok a průtoky v tocích. Porovnání 26 klimatických modelů ve 22 neovlivněných stanicích ukazuje výrazné poklesy průtoků do roku 2050 v povodích s nadmořskou výškou nad 400 m n. m. Z vodní bilance je zřejmé, že k výrazným změnám dochází již nyní, což se projevuje společně s vyšší teplotou vody i na kvalitě vody a nárustu havarijních stavů,“ uvedl Miroslav Trnka (CzechGlobe).

Růst teplot a dopady na krajinu mění i pohled na očekávané klimatické extrémy v budoucnosti. Původní optimistické scénáře již byly vyřazeny, neboť realita je již překonala a jako optimistický nastupuje původní střední scénář a původní pesimistický scénář je novým scénářem středním a výchozím bodem pro plánování adaptace. „Z výpočtů superpočítače (1015 - kvadrilion operací za vteřinu) v rámci projektu Perun je zřejmé, že změny probíhají výrazně rychleji a dramatičtěji, než předpokládaly původní modely. Nejde přitom o odhady, ale o fyzikální matematiku. Vzrůst teploty vzduchu k roku 2060 se zásadně promítne do poklesu odtoku vody z povodí v uzávěrových profilech významných řek i o více než 50 %. Tyto změny společně s vysokou teplotou vody budou vyvolávat havarijní stavy, pokud se drasticky nesníží vypouštěné znečištění,“ uvedl Mark Rieder (ČHMÚ). K havarijním stavům při současném vypouštění čištěných a nečištěných odpadních vod přitom dochází již nyní. „Zejména při srážkoodtokových událostech dochází k náhlým a výrazným změnám koncentrací znečišťujících látek, například fosforu nebo pesticidů,“ uvedl Jakub Dobiáš (Povodí Vltavy).

Zásadní informace přináší monitoring a sběr dat

Velkou pozornost vzbudily také příspěvky k haváriím a jejich dopadům na vodní ekosystémy. Konference připomněla, že mimořádné události mohou mít velmi závažné dopady na kvalitu vody i biodiverzitu a že jejich příčiny je nutné doložit spolehlivými daty. „Příčina úhynu ryb v Dyji nad jezem Bulhary, tedy kyslíkový deficit, je vysoce pravděpodobná, avšak není podložena naměřenými daty, protože online oxymetry jsou při vysoké biomase sinic nespolehlivé. Bez spolehlivého monitoringu nelze příčiny úhynů objektivně doložit,“ uvedl Radovan Kopp (MENDELÚ). Pilotně letos v květnu osadilo Povodí Moravy ke kontinuálnímu měření on-line změn koncentrací do řeky Dyje nově vyvinuté sondy se samočisticím zařízením. Nejzávažnější havárie na území Povodí Moravy v posledním roce byly například únik benzenu v Hustopečích nad Bečvou nebo únik cca 3 000 m³ kejdy do Dyje přes Národní park Podyjí. Novela vodního zákona ze srpna 2024 uložila správcům povodí povinnost odběrů vzorků při haváriích. „Povodí Moravy od té doby eviduje odebrání 987 vzorků vody, vyhotovení přibližně 11 900 analýz a laboratorní náklady ve výši 1,46 mil. Kč, které v součtu s personálními náklady dosahují 5–6 mil. Kč,“ konstatoval Antonín Tůma (Povodí Moravy).

Možnosti a limity čištění odpadních vod

Druhý den konference se zaměřil na nápravná opatření a legislativní nástroje. Prezentované zkušenosti z nádrží Jordán, Brno, Plumlov nebo Švihov ukázaly, že dílčí technická řešení mohou přinést zlepšení, avšak dlouhodobý efekt závisí především na kvalitě čištění odpadních vod a omezení vstupu fosforu u zdroje.

Zaznělo také, že připravovaná implementace evropské směrnice UWWTD, která zavádí terciální čištění odpadních vod pro ČOV nad 150 000 EO do roku 2039, sekundární čištění pro aglomerace 1 000–2 000 EO do 2035 a kvartérní čištění (mikropolutanty) do 2045, je důležitým krokem, ale sama o sobě nebude stačit bez odpovídajících ekonomických motivací, revize národní legislativy a důslednějšího zohlednění citlivosti konkrétních recipientů.

Účastníci konference se shodli, že ochrana vod musí být v následujících letech chápána jako strategická priorita, která propojuje vodní hospodářství, ochranu přírody, adaptaci na klimatickou změnu i veřejné zdraví. Mikulovská konference tak znovu potvrdila potřebu rychlejších, systémových, legislativních a odborně podložených kroků, které povedou ke skutečnému zlepšení stavu českých vod.

Rozhovor | Tři týdny nabité vědomostmi

Součástí studia na mnoha středních odborných školách je také odborná praxe, v níž studenti získávají praktické dovednosti přímo v reálných firmách. Praxi u Povodí Moravy takto ročně získá okolo deseti studentů, a to nejčastěji ve vodohospodář-

ských laboratořích nebo v některém z odborných útvarů. V květnu si na tři týdny vyzkoušel práci u útvaru rybářství i Štěpán, student 3. ročníku Střední průmyslové školy chemické.

Štěpáne, máte za sebou tři týdny s kolegy rybáři. K čemu všemu jste se při této praxi dostal?

Nejvíce času jsem věnoval práci v rybochovném zařízení v Koryčanech, kde jsem byl v každodenním kontaktu s rybami – například jsem vybíral a třídil štiky. Dostal jsem se ale také na vodárenské nádrže – třeba na nádrži v Opatovicích jsme z lodky prováděli odlov ryb pro pravidelný monitoring. Dva dny jsem strávil také ve vodohospodářských laboratořích, kde jsem „koukal“ pod ruce odborníkům a sám si i zkusil některé jednodušší úkony.

Přinesla Vám tato praxe nějaké nové poznatky třeba o rybách, o vodních tocích nebo o péči o vodní prostředí?

Ano, a to hodně. O Povodí Moravy jsem už sice měl určité povědomí, a proto jsem si praxi tady také vybral, ale například o vodárenských nádržích jsem nevěděl vůbec nic. Teď už vím, že není každá nádrž stejná a proč pro ty vodárenské platí přísná pravidla. K rybám mám vztah odjakživa, jsem rybář, ale třeba lipana jsem viděl poprvé v životě. A je toho ještě daleko víc. Musím si všechny poznatky ještě sám utřídit, ale už teď vím, že až budu psát písemnou práci o své praxi, tak nebudu mít problém zaplnit potřebné stránky.

Co byste vzkázal dalším studentům a změnila tato zkušenost Váš pohled na budoucí směřování?

Určitě bych všem studentům, kteří přemýšlejí o podobné stáži, doporučil, ať do toho jdou, a že nebudou litovat. Pro mě to byly tři týdny nabité

vědomostmi. Pokud se dostanou do terénu, tak jako já, tak si to užijí a poznatky jim v hlavě zůstanou určitě dlouho. Moje další směřování to asi výrazně neposunulo, už předtím jsem chtěl jít na vysokou školu a studovat některý z oborů jako je biologie, lesnictví apod.

Moc Vám děkuji za rozhovor a přeji Vám úspěšné absolvování studií

*Ptala se: Ing. Jana Kučerová
tisková mluvčí*

Student Štěpán na praxi v rybochovném zařízení v Koryčanech

II. Díl

Výročí 60 let státního podniku Povodí Moravy – 2. díl (roky 1966-1986)

Během prvních dvou desetiletí své existence prošel státní podnik Povodí Moravy dynamickým rozvojem. Vybudoval řadu vodních nádrží zajišťujících zásobování pitnou vodou, rozvíjel protipovodňovou ochranu, modernizoval vodohospodářskou infrastrukturu a postupně začal prosazovat také přírodě blízké úpravy vodních toků.

V prvních dvou desítkách let existence podniku nastal velmi rychlý rozvoj především v oblasti zajištění nových vodních zdrojů. Byly vybudovány nádrže Bojkovice (pro skupinový vodovod Bojkovice - Uherský Brod), nádrž Znojmo (pro zásobování Znojemska), nádrž Landštejn (pro zásobování Dačicka), nádrž Opatovice (pro zásobování Vyškovska), nádrž Hubenov (pro zásobování Jihlavska), nádrž Ludkovice (pro zásobování Luhačovic), nádrž Slušovice (pro zásobování Zlínska), nádrž Nová Říše (pro zásobování Jihlavska), nádrž Karolinka (pro zásobování Vsetínska) a byl vybudován odběr vody pro úpravu na vodu pitnou z Vranovské nádrže. Odběry vody pro pitné účely stále stoupaly – v roce 1966 činily odběry povrchových vod pro pitné účely 47,6 mil. m³/rok, v roce 1986 již 79,4 mil. m³/rok. Pro srovnání – v současné době se odběry povrchových vod pro pitné účely pohybují okolo 35 mil. m³/rok. Celkem se za období existence podniku Povodí Moravy postavilo 19 nových údolních nádrží. Z nich, až na dvě výjimky – VD Letovice a soustavu nádrží Nové Mlýny, jsou všechny zdrojem vody pro vodárenské účely.

V šedesátých letech byly rovněž zahájeny rozsáhlé vodohospodářské úpravy na jižní Moravě (regulace Dyje a Moravy) s cílem ochrany zemědělských pozemků a sídel před povodněmi. Úpravám předcházelo téměř deset let příprav a realizace trvala dvacet let. Vystavěno bylo také mnoho jezů a v případě vhodných podmínek byly doplněny o malé vodní elektrárny (např. Přerov, Hranice). Otázkou přírodě blízkých úprav vodních toků se podnik začal podrobněji věnovat v roce 1983. Poukázal na to, že se prokázala možnost řešení úprav toků tak, aby při splnění požadovaného vodohospodářského cíle byly zachovány i ekologicky cenné prvky životního prostředí.

Podnik apeloval na to, aby se upustilo od tradičního budování geometricky přesných koryt toků a zachovala se koryta s tůňemi, brody, přirozenými porosty atd. Podnik začal budovat svá provozní zařízení – budovu podnikového ředitelství v Brně, středisko v Uherském Hradišti, v Šumperku, ve Valašském Meziříčí, v Náměšti nad Oslavou a mnoho dalších provozních objektů. Celkem k roku 1986 zaměstnával 1038 zaměstnanců s průměrnou mzdou 2 954 Kč a dodával 390 mil. m³ vody za rok pro energetiku, průmysl, zemědělství a úpravu na vodu pitnou.

Území spravované naším státním podnikem bylo v průběhu historie opakovaně zasaženo extrémními povodněmi, jež výrazně prověřily odolnost krajiny, vodohospodářské infrastruktury i schopnost vodohospodářů reagovat na mimořádné situace.

Povodně
Období let 1966–1986 na území Povodí Moravy bylo charakteristické opakovanými a často velmi rozdílnými povodňovými situacemi, které vznikaly jak z jarního tání sněhu, tak z intenzivních srážek či přivalových dešťů.

V šedesátých letech byly rovněž zahájeny rozsáhlé

Tyto události postupně formovaly zkušenosti s ochranou před povodněmi i přístup k vodohospodářským opatřením v regionu.

Rok 1966 patřil k prvním výraznějším epizodám tohoto období. Kombinace jarního tání sněhu a následných intenzivních srážek vedla k opakovaným povodním, zejména v oblasti horní Moravy nad Olomoucí.

Tragický rok 1970

Na přelomu 60. a 70. let se povodně opakovaly v různých podobách. Rok 1970 patří k nejtragičtějším povodňovým epizodám na území povodí Moravy v daném období a vyznačoval se několika na sebe navazujícími událostmi s odlišnými příčinami, ale podobně ničivými důsledky.

Na jaře zasáhla především jižní Moravu klasická jarní povodeň způsobená táním sněhu. Ve dvou vlnách se rozvodnily zejména řeky Dyje a Svitava.

Situace se dramaticky zhoršila v červnu 1970, kdy oblast jihovýchodně od Brna zasáhly extrémní přívalové srážky. Nejpostiženější byly menší toky, jako Trkmanka a Kyjovka. Voda zde stoupala během krátké doby a způsobila náhlé a ničivé záplavy. Katastrofa vyvrcholila v Šardicích u Kyjova, kde došlo k protržení stropu lignitového dolu. Do podzemí se nahnula masa vody a bahna, která uvěznila horníky. Tato událost měla tragické následky – zahynulo 37 horníků a jedno dítě, což z ní činí jednu z největších katastrof spojených s povodněmi v regionu.

Ani tím však série extrémů neskončila. V červenci 1970 zasáhly přívalové deště horské oblasti Beskyd, Javorníků a Vizovických vrchů. Malé toky se opět rychle rozvodnily a voda zaplavila řadu obcí. Některá města, například Přerov či Hranice, musela přistoupit k evakuaci obyvatel. Povodně si vyžádaly další zraněné a jednu oběť.

V srpnu 1970 se přívalové deště přesunuly do oblasti Blanska a Moravského krasu. Zde došlo k zaplavení jeskynních systémů, včetně Amatérské jeskyně, kde byli uvězněni dva speleologové. Přes veškerou snahu záchranářů se je nepodařilo zachránit, což představovalo další tragickou kapitolu tohoto mimořádně nešťastného roku.

V červenci 1972 zasáhly území povodí Moravy velmi prudké a intenzivní deště, které způsobily rychlý nástup povodně. Nejvíce byly postiženy oblasti povodí řek Vlárý, Olšavy, Bečvy, Senice a Dřevnice. V důsledku přívalo-

vých srážek došlo k výraznému vzestupu hladin, přičemž voda se místy vylila až 4,5 metru nad běžné koryto. Povodeň poškodila kanalizace, komunikace, vodovody i elektrická vedení a zaplavila řadu obcí, odkud museli být obyvatelé evakuováni, často i za pomoci vrtulníků. Celkem si tato událost vyžádala tři lidské životy a způsobila škody vyčíslené přibližně na 195 mil. Kč.

V srpnu téhož roku extrémní srážky způsobily během jednoho dne 130násobné zvýšení průtoků Rožnovské Bečvy. Při této povodni vlivem prudkého nárůstu průtoků vznikly vysoké škody na tocích přesahující 200 mil. Kč.

Na přelomu 70. a 80. let se objevovaly jak zimní, tak jarní povodně. Například v roce 1981 vedla kombinace sněhových zásob a následného oteplení s deštěm k rychlému tání a záplavám, které postihly i městské oblasti včetně Olomouce. O rok později způsobilo rychlé tání sněhu komplikace v podobě ledových bariér na tocích, což zhoršovalo odtok vody a zvyšovalo riziko rozlivů.

Polovina 80. let přinesla další výrazné epizody. V roce 1985 zasáhly oblast silné deště, které způsobily rozsáhlé povodně na řekách Jihlava, Oslava či Moravská Dyje. Zaplaveny byly obce, průmyslové objekty i zemědělské plochy. O rok později, v roce 1986, přišly extrémní srážky znovu, tentokrát především podél Moravy od Desné po Olomouc. Došlo i k protržení hrází na menších tocích, což vedlo k dalším škodám.

Ekologické havárie

Své místo v historii extrémních situací podniku Povodí Moravy zaujímají také ekologické havárie. Jsou zpravidla náhlé a nepředvídané a jejich likvidace vyžaduje často vícedenní nepřetržité pracovní nasazení.

V těsné blízkosti vodárenské nádrže Koryčany havarovala cisterna

Velké obavy z ohrožení kvality vody ve VD Koryčany, významného vodárenského zdroje, vyvolala havárie cisterny s naftou dne 20. srpna 1979. Řidič traktoru JZD Boršice i přes zákaz (zákaz průjezdu kolem VD Koryčany pro přepravu ropných látek) jel kolem přehrady a pro špatný technický stav se od traktoru odpojil vlečný vůz s cisternou s obsahem 1 000 l nafty. Ten vjel do protisměru a převrátil se na svahu v blízkosti vypuštěné záchytné nádrže oddělené zemní hrází od vodárenské nádrže. Uniklo přibližně 600 l nafty, která se do svahu rychle vsákla. Svolaná komise ihned nařídila odtěžit vrstvu zeminy na ploše 10×10 m a vyhloubit kontrolní zářez

ve směru spádu terénu. V těžení zeminy se pokračovalo i nadále, a to až do 24. srpna. JZD Boršice byla navržena pokuta 30 000 korun a finanční postih byl určen také řidiči traktoru.

Hromadný úhyn ryb v horní novomlýnské nádrži

Hromadný úhyn rybí obsádky v horní nádrži VD Nové Mlýny v lednu 1984 byl opravdovou ekologickou katastrofou. Asanace nádrže probíhala celé jaro za vzrušených debat odborníků i laické veřejnosti. Šetření jednoznačně prokázalo, že byla způsobena vypouštěním odpadních vod z továrny na výrobu kyseliny citronové v rakouském Pernhofenu, odkud se přes potok Pulkava a řeku Dyji tyto vody hromadily v horní nádrži VDNM.

Obr. 2: Hromadný úhyn rybí obsádky na horní nádrži, leden 1984

V zimním období pak při zamrzlé nádrži a neustávajícím rozkladu velkého množství organických látek došlo pod ledem k vyčerpání kyslíku a udušení ryb. Na zesilování zátěže se podílely i sedimenty uložené původně ve výústí trati Dyje. Metan tvořící se v sedimentech odtrhával z povrchu dna škráloupy neprohnitého detritu, které plávaly na hladině a byly proudem zanášeny dále do nádrže. Tomu se pokoušelo zabránit nornou stěnou.

Kvůli nehodě bylo přeloženo koryto Jihlavy

Ve středu 18. dubna 1984 ve 4:30 hod vykolejil u Kostelce u Jihlavy nákladní vlak. Sedm cisteren s obsahem těžkého topného oleje se zřítilo ze železničního náspu, jehož svah je zároveň svahem koryta řeky Jihlavy. Cisterny byly nehodou poškozeny a obsah unikal do řeky Jihlavy – jednalo se o 430 m³ topného oleje.

↑ Pohled na havarované železniční cisterny v korytě řeky Jihlavy

Z vodohospodářského hlediska se jednalo o velmi závažnou havárii, neboť se nehoda stala nad odběrem povrchové vody pro skupinový vodovod Jihlava. Provoz Jihlava PM tak čelil extrémnímu pracovnímu zatížení. Ihned po havárii byly provizorně opraveny trhliny v železničních cisternách, byly osazeny norné stěny, čerpány a odváženy směsi topného oleje, vapexu a vody na skládku nebo páleny plovoucí větve, obalené olejem, v kotli. Povodňová komise rozhodla také o provedení přeložky koryta řeky Jihlavy v délce 250 m, kterou PM zajistilo. Železniční cisterny po dvou dnech vyzvedly a odvezly tři jeřáby. Odstraňování následků nehody na 12 km říčního koryta od topných olejů probíhalo za pomoci provozu Jihlava po dobu ještě následujících dvou měsíců.

↑ Nově vybudované koryto, do kterého byla řeka Jihlava převedena

← Norná stěna bránila postupu neživé organické hmoty z Dyje do horní nádrže VDNM

60 let
výročí

Osobní ohlédnutí bývalého generálního ředitele Josefa Matějčka

Šedesát let existence podniku představuje dostatečně dlouhou dobu k tomu, abychom se mohli zastavit, ohlédnout se a hodnotit. Je to příležitost připomenout si nejen úspěchy, ale také překážky, které bylo nutné překonat, období nejistoty i okamžiky, kdy se podařilo posunout vodní hospodářství významně vpřed. Při této příležitosti bych se rád zaměřil především na to, co považuji za největší přínos a odkaz uplynulých desetiletí.

Za jeden z nejvýznamnějších kroků považuji oddělení hospodaření s vodou a řízení vodního hospodářství od bezprostředního vlivu politického systému. Přestože otázka financování a ekonomické stability zůstává s politickými rozhodnutími do určité míry spojena, odborná správa vodních zdrojů získala prostor pro dlouhodobé a koncepční rozhodování. Právě šedesátiletá existence Povodí Moravy je podle mého názoru jasným důkazem správnosti této cesty.

Podařilo se mimo jiné vyhlásit stavební uzávěry v záplavových územích, zlepšit čistotu vod v našich řekách a zvýšit předpovědní i varovnou službu před povodněmi. Dále se podařilo zlepšit ochranu před povodněmi vytvářením retenčních prostorů v nádržích a využíváním poldrů. Byla také vytvořena síť vodohospodářských organizací, vodohospodářských orgánů a veřejné služby, včetně vodohospodářské inspekce.

Voda byla, je a vždy bude jedním ze základních předpokladů rozvoje společnosti. Bez dostatečných a kvalitních vodních zdrojů není možné zajistit zásobování obyvatelstva, rozvoj průmyslu, zemědělství ani ochranu přírody. My, kteří jsme svůj profesní život spojili s vodním hospodářstvím, jsme měli to štěstí podílet se na oboru, jehož význam je trvalý a nezastupitelný. Vždy jsem měl pocit, že práce vodohospodáře není marná ani zbytečná. Naopak

– její výsledky slouží celé společnosti a často přetrvávají po generace.

Pojem „*hospodaření s vodou*“ jsem používal po celý svůj profesní život. Není náhodou, že se stal také názvem knihy *Hospodaření s vodou v povodí Moravy*, kterou jsme vydali při příležitosti třicátého výročí podniku a kterou tehdy obdrželi všichni zaměstnanci jako poděkování za jejich práci. Tento pojem totiž nejlépe vystihuje podstatu našeho poslání – odpovědné nakládání s jedním z nejcennějších přírodních zdrojů.

Když se ohlédnu za uplynulými desetiletími, vidím za sebou řadu mimořádných vodohospodářských děl. V období let 1950 až 2000 vznikl v povodí Moravy rozsáhlý soubor staveb, které zásadním způsobem ovlivnily rozvoj regionu. Mezi nimi zaujímá významné místo komplex vodohospodářských staveb na jižní Moravě – soustava novomlýnských nádrží, úpravy toku Moravy v úseku Hodonín–Lanžhot, úpravy Dyje mezi Drnholcem a Břecloví i úprava soutoku Moravy a Dyje. Tyto stavby zajistily ochranu desítek tisíc hektarů zemědělské půdy a vytvořily podmínky pro rozsáhlé závlahové systémy.

Neméně významné byly nádrže Dalešice a Mohelno, které umožnily zajištění chladicí vody pro Jadernou elektrárnu Dukovany. V průběhu desetiletí byly budovány také vodárenské nádrže sloužící zásobování obyvatelstva pitnou vodou, protipovodňové stavby i díla určená energetice. Každá z těchto staveb vznikala v konkrétním historickém období a reagovala na tehdejší potřeby společnosti. Společně však vytvářejí systém, který slouží dodnes.

Velkou radost mi přináší také vývoj Baťova kanálu. Již v době mého působení probíhaly práce na jeho obnově – čištění plavební cesty, opravy plavebních komor i odstraňování náletových porostů, které bránily jeho využití. Tehdy jsme věřili, že se podaří vrátit této technické památce její význam. Dnes mohu s uspokojením sledovat, že se tato myšlenka naplnila. Kanál propojuje významná města regionu, stal se vyhledávaným cílem turistů a přispívá k rozvoji cestovního ruchu i vztahu veřejnosti k vodě

a vodním cestám. Je důkazem, že vodohospodářská díla nemusí sloužit pouze technickým účelům, ale mohou být také prostorem pro odpočinek a poznávání.

Stejně důležité je však dívat se i do budoucnosti. Těší mě příprava vodárenské nádrže Vlachovice, která vyřeší problém se zásobováním pitnou vodou pro obce v povodí Vlárky a Vsetínska. Byl dokončen inženýrsko-geologický průzkum lokality. Součástí této stavby bude také výstavba kanalizačních čistíren v povodí, které budou dle podepsaného memoranda financovat a provozovat jednotlivé obce.

Když dnes hodnotím šedesát let existence Povodí Moravy, nevnímám je pouze jako historii jednoho podniku. Vidím v nich příběh lidí, kteří zasvětili svůj profesní život vodě. Projektantů, stavbařů, techniků, hrázníků, vodohospodářů i administrativních pracovníků. Bez jejich odbornosti, odpovědnosti a vytrvalosti by žádné z uvedených děl nevzniklo.

A co bych popřál všem těmto pracovníkům podniku? Aby jejich práce byla oceňována a hodnocena důstojně na úrovni svého významu. Aby jejich práce vešla ve známost. Aby nikdo neměl pocit marnosti svého počínání. Aby byli hrdí na to, že tuto práci mohou vykonávat. Aby až skončí a půjdou do důchodu, tak jako já dnes, se mohli ohlédnout a říci: „Stálo to za to.“

Na závěr bych rád vyjádřil osobní poděkování všem, se kterými jsem měl možnost během své profesní dráhy spolupracovat. A především své manželce Věře, která mě po celý život podporovala, sdílela se mnou radosti i starosti a s pochopením snášela vše, co přináší život člověka hluboce oddaného svému povolání.

Jsem přesvědčen, že význam hospodaření s vodou bude v budoucnosti ještě větší než dnes. Voda je nenahraditelným bohatstvím a odpovědnost za její ochranu a rozumné využívání přechází z generace na generaci. Pokud se nám podaří tuto odpovědnost naplňovat stejně svědomitě jako v uplynulých šedesáti letech, bude Povodí Moravy i nadále plnit své poslání ve prospěch celé společnosti.

Z nemocniční postele vás zdraví

*Ing. Josef Matějčec, CSc.
Váš bývalý spolupracovník a zaměstnanec*

← V říjnu 1983 byl Josef Matějčec jmenován ředitelem Povodí Moravy. Jmenovací dekret převzal od Miroslava Klímy z Ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR.

Téma

Konvalinkův jez získal titul Vodohospodářská stavba roku 2025

Rekonstrukce jezu na řece Jihlavě se stala nejlepší vodohospodářskou stavbou za rok 2025. Konvalinkův jez v Lukách nad Jihlavou uspěl v kategorii Vodní tok. Stavba zaujala odbornou porotu zejména svým inovativním provedením, citlivým zasazením do okolního prostředí a jejím přínosem pro zlepšení vodního režimu i ekologických funkcí toku. Ocenění převzal na slavnostním vyhlášení generální ředitel Povodí Moravy David Fína.

Soutěž Vodohospodářská stavba roku vyhlašuje Svaz vodního hospodářství ČR ve spolupráci se Sdružením oborů vodovodů a kanalizací ČR. Akce se koná každoročně pod záštitou ministra zemědělství a ministra životního prostředí. Vyhlášení výsledků soutěže se uskutečnilo v rámci slavnostního setkání vodohospodářů při příležitosti Světového dne vody, které se konalo 20. března 2026 v Kongresovém centru v Praze.

Odborná hodnotící komise ocenila, že projekt využívá moderní přírodě blízké inženýrské postupy v oblasti revitalizace vodních toků. Balvanitý skluz v kombinaci s více-

úrovňovým migračním systémem představuje progresivní řešení spojující technickou stabilitu s ekologickou funkcí. Strukturovaný povrch skluzu s tůňemi, zálivy a proudovými rameny vytváří dynamický a vizuálně atraktivní prvek, který podporuje pozitivní vnímání vodohospodářských staveb veřejností. Projekt přispívá k posílení vztahu obyvatel k řece a k environmentálním hodnotám území.

Přestavba Konvalinkova jezu na řece Jihlavě v migračně prostupný balvanitý skluz představuje moderní vodní dílo, které vedle své technické funkce – vzdouvání vodní hladiny pro využití vody k výrobě elektrické energie – respektuje také požadavky na ochranu přírody a krajiny v podobě zprostupnění migrační překážky a zároveň vytvoření atraktivního biotopu pro vodní živočichy. „Realizace projektu přinesla zajištění vyšší stability hydrologických poměrů v dané lokalitě, podpořila biodiverzitu a zároveň zvýšila bezpečnost vodního díla při průchodu povodňových průtoků. Stavba je příkladem úspěšného propojení inženýrského řešení s environmentální odpovědností,“ řekl generální ředitel Povodí Moravy David Fína.

Skluzová plocha jezu je tvořena tunovými kameny uloženými na výšku těsně vedle sebe. Pro období nízkých průtoků jsou zde dvě migrační trasy, s přirozeným rybochodem a provzdušněným vodním proudem. Za vyšších vodních stavů je takto stavěný skluz migračně prostupný v celé šíři toku. Délka vytvořeného migračně prostupného úseku řeky Jihlavy je 4,5 km, a to pro všechny vodní živočichy. Celkem se zde vyskytuje dvacet tři druhů ryb.

Stavební práce na rekonstrukci jezu probíhaly od října 2024 do června 2025 a vyžádaly si finanční náklady ve výši 17,8 mil. Kč. Projekt byl spolufinancován Evropskou unií z fondu Next Generation EU v rámci „Adaptace vodních, nelesních a lesních ekosystémů na změnu klimatu“.

Pohled na Konvalinkův jez před rekonstrukcí

Pohled na Konvalinkův jez po rekonstrukci

Rozhovor

Vrátit vodu do krajiny dává smysl. Každá revitalizace je jiná, říká projektová manažerka Aneta Hedejová

Revitalizací vodních toků a mokřadů se Aneta Hedejová ze závodu Dyje věnuje už šest let a za sebou má sedm dokončených projektů. V rozhovoru otevřeně mluví o tom, proč ji fascinují přírodní procesy, jaké překážky provázejí obnovu krajiny i proč je podle ní důležité lidem přínosy těchto opatření trpělivě vysvětlovat. Úspěšný projekt podle ní poznáte nejen podle dobře fungující vody, ale i podle toho, že si místo postupně znovu převezme sama příroda.

Co vás přivedlo k revitalizačním projektům? Jak dlouho se jim věnujete a kolik jich máte za sebou? Kde berete inspiraci?

K lásce k přírodě a všemu živému jsem byla vedená už od malička mou mámou, to mě asi formovalo, a když jsem se pak rozhodovala, kam na vysokou, táhlo mě to od čistě technického spíše do toho techniko-přírodního směru. No a s postupem času a přibývajícím znalostmi mě přírodní procesy fascinovaly čím dál víc.

Už na vysoké mě obor revitalizací zaujal, na povodí jsem se po škole nejprve pár let rozkoukávala, než jsem se do toho dala, takže zhruba šest let. Hotových revitalizací mám za sebou sedm, další dvě teď realizuji a čtyři jsou v projektové přípravě.

Hrozně mě na těchto projektech baví, že žádný není stejný a ke každé lokalitě je třeba přistupovat individu-

álně a inspirovat se v přírodě. Dělat věci komplexně, efektivně a také ekonomicky. A když máš okolo sebe tak skvělé odborníky, jako je David Veselý a Lída Kovářová, kteří vždy hledají řešení pro každý progresivní nápad, úžasný výsledek je o moc blíž.

Také si říkám, že jsme jako civilizace té přírodě hodně vzali, a když jí to můžeme někde vrátit, tak proč ne? Mnoho lidí si řekne, že to je zbytečné, ale podle mě má smysl, když každý udělá, co je v jeho silách a tohle v mých je. Ty podněty se ke mně dostávají už dlouhou dobu tak nějak samy, udělám si základní průzkum, a když v tom vidím smysl a potenciál, tak se do toho pustím.

Pamatujete si na projekt, který pro vás byl zlomový nebo vás profesně nejvíc ovlivnil/ na který jste obzvlášť hrdá?

Hodně mě ovlivnil první úspěšný projekt, u kterého jsem byla od začátku do konce, a to obnova odstaveného ramene řeky Svratky v Jimramově. Tím se ukázalo, že to všechno jde, že mě to naplňuje a chci se tudy ubírat.

Jinak stavba, která mě ovlivnila nejvíce ze všeho, to asi nikoho nepřekvapí, bylo migrační zprůchodnění Konvalinkova jezu formou balvanitého skluzu v Lukách nad Jihlavou. Tahle stavba byla bezesporu od začátku až do konce na všech frontách strašně moc vydřená, a to jak přípravou, tak i precizní realizací, kdy svým způsobem „každý kámen“ je umístěn přesně tam, kde má být. Hodně jsem se na té stavbě naučila, a když vidím ten výsledek a slyším tam tu vodu zurčet mezi kameny, jsem z toho vážně nadšená. Samozřejmě mě také hodně potěšilo i to, že tato stavba byla odbornou porotou oceněna vítězstvím Vodohospodářské stavby roku.

Co vás v terénu dokáže pořád ještě překvapit?

Nejvíce mě v terénu asi vždycky dokáže překvapit a zaskočit pesimismus, věčná nespokojenost a vypočítavost některých lidí, se kterými je nutné v rámci přípravy i realizace staveb komunikovat. To mě často dost ubíjí.

Jaké typy opatření/revitalizací se nejčastěji realizují/jaké nejčastěji navrhujete?

Nejčastější jsou revitalizace formou snížené údolnice s meandrujícím málo kapacitním iniciačním korýtkem. Zajistíme tak toku dostatečný prostor pro přirozený vývoj, zároveň vytvářením údolnice svým způsobem vymezíme jeho prostor, při kterém nezhoršíme povodňové podmínky v území oproti původnímu zahloubenému napřímenému toku a další velký bonus je poměrně malá cena stavby, protože když je projektant aspoň trochu šikovný, dá se téměř vždy pracovat s vyrovnanou zemní bilancí. A v neposlední řadě to vypadá a funguje velmi pěkně.

Podle čeho poznáte, že byl revitalizační projekt skutečně úspěšný?

Poprvé se to pozná, když se pustí voda, ta vždycky napraská všechny chyby, když ne úplně hned, tak pak při větších průtocích. No a podruhé se to pozná s odstupem času, když si všechno sedne a příroda si postupnou sukcesí začne tu lokalitu opět brát zpět. Ne nadarmo se říká, že voda je základ života a tady to funguje dvojnásob.

A pak také samozřejmě, když jsou pozitivní ohlasy a lidem se to líbí. Vzhledem k tomu, že pracuji pro povodí, je pro mě voda v krajině na prvním místě, ale mám nejraději, když se ty projekty dají téměř dokonale skloubit, že voda krásně teče, příroda vzkvétá a lidé okolo jsou z toho nadšení. Tehdy je to pro mě nejúspěšnější.

Vnímají podle vás lidé v území přínosy těchto projektů dostatečně, nebo je potřeba o nich víc mluvit?

Myslím si, že určitě je potřeba o nich více mluvit, vysvětlovat jejich přínosy. A také se vždycky za každou cenu nesnažit jít nějakou násilnou cestou, ať už moc přírodní, nebo moc technickou, ale hledat nejeфекtivnější a neekonomičtější řešení.

S jakými největšími překážkami se při přípravě a realizaci revitalizací setkáváte? Co bývá složitější — technická příprava, majetko-právní otázky, povolovací proces, nebo komunikace s veřejností?

Pro mě je asi nejnáročnější komunikace s veřejností, hodně často se setkávám s vypočítavostí, ta mě hodně frustruje, a to u všech staveb. Lidé mnohdy, když zjistí, že něco potřebujete, tak neví, co by za to všechno neměli chtít, nezajímá je, že už ta samotná stavba je v jejich prospěch, že my investujeme nejen peníze do toho, abychom udělali opatření, které bude sloužit jim.

Taky těžko skousávám, že ten co nejvíc křičí, vždycky nejvíc dostane, přitom by to mělo být naopak, nejvíce by měli dostat ti, co jsou ochotni pomoci a nevytváří vykonstruované problémy, aby přesvědčovali o svém negativním ovlivnění, které samozřejmě nutně potřebují vykompenzovat. Pak taky ta strašná byrokracie na všechny strany, ale s tím se už tak nějak počítá. A momentálně mě, asi tak jako všechny, dost trápí ta nejistota financování.

Co musí umět dobrá projektová manažerka, aby takto komplexní projekty dotáhla do konce?

Hlavně ta práce musí bavit a naplňovat, člověk se neustále setkává s řadou komplikací, které musí řešit a pořád dokola obhajovat přínosy, a když nevěří v to, že za to ten výsledek bude stát, tak ho to postupně semele.

Občas je mi vyčítáno, že jsem moc „EKO“, ale mě tohle označení vždycky naštve. Ano, revitalizační stavby mě velmi baví, ale snažím se k tomu přistupovat komplexně a za mě je to jednoduchá logika – méně umělých objektů = méně investic, jak do jejich budování, tak do jejich údržby a zároveň více přírodních procesů, které si umí mnohdy pomoci sami = všichni spokojení. Když to jde, tak proč něco z toho ze strachu ze změny zbytečně bojkotovat. Ale samozřejmě tohle není možné vždycky, především v intravilánech, kde na to téměř nikdy nebývá prostor.

Změnila se za poslední roky atmosféra kolem podobných projektů? Je dnes pro ně větší podpora než dřív?

Dá se říct, že se atmosféra začíná mírně měnit, ale vnímám to spíše tak, že je to i docela často odvislé od věkových kategorií. Starší generace má mnohdy ještě hodně vštípený ten řád, ve kterém byli vychováni, mají velkou potřebu všechno ovládat a regulovat, tam je to tak 80:20 pro regulaci versus přírodní procesy. Mladší generace to má naopak, tu přírodu více vnímá, jako něco, co má svůj

přirozený systém a není nutné do něj přehnaně a zbytečně zasahovat, mají více strach o svou budoucnost, o to, aby se nedožili toho, že žádná příroda už téměř nebude.

Zkuste vzít někoho ve věku do 30 let a nad 60 let k mokřadu, mladší vám řekne, jaká je to krása, jak tam všechno žije a starší vám většinou řekne, že to je nepořádek, který by se měl uklidit a tyhle zažité stereotypy u něj nijak nezvrátíte, ať budete argumentovat jakkoliv. Takže si myslím, že se to trochu mění i tím, že se do funkcí, ať už na úřadech, nebo k vlastnickým vztahům k nemovitostem, začíná prosazovat více mladých

a taky těch, kteří mají trochu citu pro přírodu a nemohou se už koukat, když se vše zbytečně ničí.

Jak vypadá spolupráce mezi projektovým týmem, obcemi a dalšími partnery?

Abych předešla pozdějším problémům, snažím se všechny strany od začátku zapojit, vysvětlit jim o co mi jde, jaký je cíl a jaký prospěch budou mít ze spolupráce. Jako první se vždy snažím získat podporu vedení města/obce, s tou je to pak polovina úspěchu. Děláme to přece hlavně pro ně, a když mají lidé pocit, že je vynecháváte, těžko si pak budou brát ty projekty za své, ale když si je vyslechnete, berete v potaz jejich nápady a vysvětlujete jim, jaké jsou přínosy, co by mohlo nastat za problémy a co všechno děláte pro to, aby problémy nenastaly, oni to pak dokážou předávat dál a nevzní-

ká takový ten automatický odpor z nevědomosti a konspirace katastrofických scénářů. Ona je ta vodohospodářina specifický obor, jako každý jiný a práce s přírodním živlem, je potřeba to laikům vysvětlovat. Ten odpor opravdu často bývá jen strach z nevědomosti nebo nepochopení a změny.

Dále, když je potřeba, snažím se přizvat si specifické odborníky, ten prostor tu je a nikdo nerozumí všemu. Čím více zapojených lidí na místech k tomu určených, tím je větší šance, že se předem zvládne postihnout co nejvíce aspektů toho, kde by do budoucna mohl nastat problém.

Jak podle vás budou revitalizační projekty vypadat za deset let? Máte nějaký „cíl“ nebo „vzor“, ke kterému směřujete (třeba v zahraničí)?

Byla bych moc ráda, kdybychom se oprostili od lpění na zažitých standardech, které evidentně nefungují, jen proto, že se bojíme něco změnit. Často mi někdo říká: „tohle jsme nikdy nedělali“, ale to přece není důvod, to neudělat jinak, obzvláště pokud je ten starý systém špatný, jen to dá většinou víc momentální práce vymyslet systém nový a taky to chce trochu odpovědnosti rozhodnout o změně. Vzhledem k tomu, že financí je čím dál méně, se tím třeba někdy můžeme vyhnout jejich zbytečnému nelogickému vynakládání za to, co za to nestojí. Také, kdybychom předem nezatracovali diskusi o problémech a snažili se více vnímat okolí, které třeba může mít i někdy pravdu, nebo si tím alespoň vysvětlíme, že jí máme my. Doufám, že k tomu všemu postupně směřujeme.

*Ptal se Radek Špatka
specialista komunikace*

↓ Obnovené odstavené rameno řeky Svratky v Jimramově

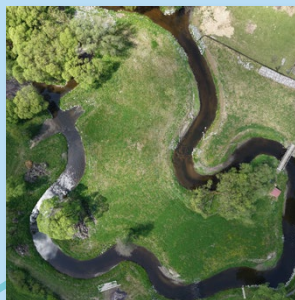
Přehled dokončených revitalizací Ing. Anety Hedejové

Revitalizace Banínského potoka

Javornický p., ř. km 0,100–0,625, Moravský Lačnov, Javorník u Svitav, revitalizace toku

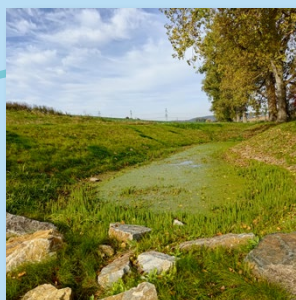
Svratka, Sedliště u Jimramova, obnova původního koryta

Svitava, ř. km 54,815–55,545, Svitávka, revitalizace toku

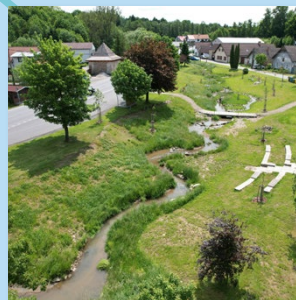
Knínický potok, Veverské Knínice, revitalizační opatření

Jihlava, ř. km 126,193, Konvalinkův jez, Luka n. J., migrační zprůchodnění

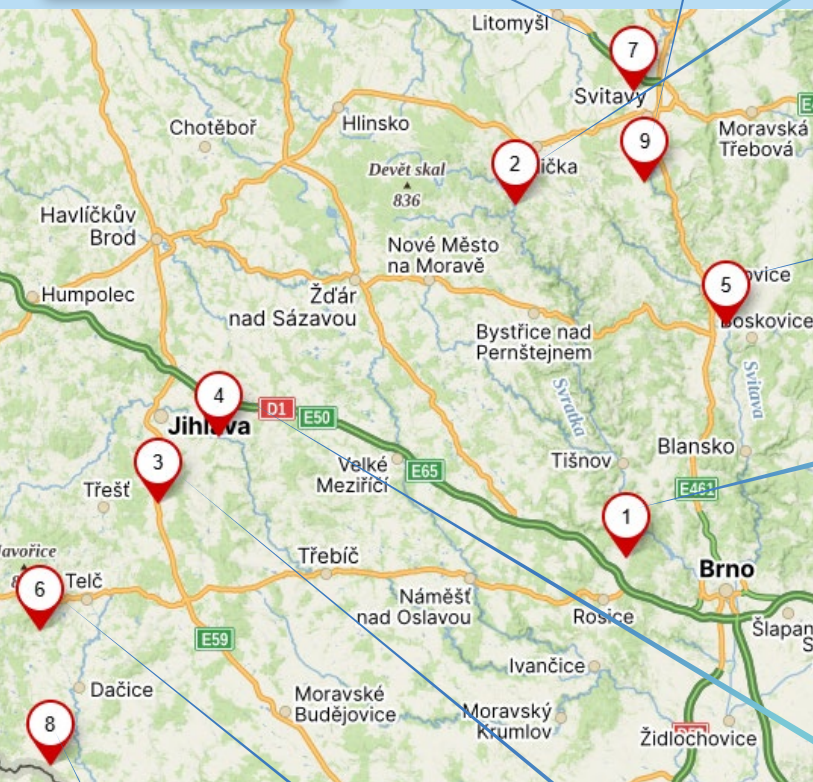
Jihlávka, Prostředkovice, revitalizace toku

Řečický a Sádecký p., Řečice-Sádky, revitalizace toků

Slavětín, ř. km 5,120–6,190, Slavětín u Slavonic, revitalizace toku

Fotoreportáž | **Dětský den na Fryštáku**

Fotoreportáž

Odemykání Baťova kanálu v Hodoníně

Fotoreportáž

Výročí 80 let lodní dopravy na Brněnské přehradě

Voda
štětcem
a básní

Vyhodnocení XXI. ročníku soutěže Voda štětcem a básní

Tak máme za sebou již dvacátý první ročník soutěže Voda štětcem a básní. Letošní téma „Pod hladinou“ oslovilo opět velký počet škol. V předchozích ročnících se nám do soutěže hlásily i školy mimo region Povodí Moravy, takže jsme k pravidlům soutěže přiložili mapku, ze které bylo patrné, které školy do našeho regionu patří a které již ne. Do soutěže zaslalo svá díla 89 škol, z toho 64 ZŠ a MŠ, 13 ZUŠ, 10 speciálních škol a pouze 2 školy, která se nachází mimo region Povodí Moravy. Obdrželi jsme celkem 1.248 děl, z toho bylo ve výtvarné části 1.083 obrázků, 41 keramických výrobků a 63 prostorových děl, do literární části soutěže nám přišlo 61 děl.

Šestičlenná hodnotící komise v prvních kole vybírala ty nejpeknější výtvary a poté následoval další užší výběr. Toto je vždy velmi nelehký úkol. Nedá se nic dělat, vyhrát nemohou všichni. Komise udělovala v jednotlivých kategoriích výtvarné části soutěže 1., 2. a 3. místo, dále cenu generálního ředitele (GŘ), cenu ředitele pro správu povodí (ŘSP) a cenu redakční rady (RR). V některých kategoriích byly uděleny pouze ceny GŘ nebo RR, v jiných i několik cen GŘ a RR. To se týkalo většinou speciálních škol, kde i věkové rozdělení do kategorií je jiné (do 15 let a nad 15 let). V prostorové tvorbě ve 4. kategorii byla udělena pouze jedna cena. Díla nižších kategorií prostorové tvorby byla totiž daleko zdařilejší, takže komise se rozhodla více cen ve 4. kategorii neudělovat. Naopak za keramiku bylo uděleno rovnou několik cen GŘ. ZUŠ Antonína Dvořáka, Trnova ul., Brno měla svá díla pod názvem „*Kapř pod vodou*“ tak zdařilá, že nebylo možné vybrat jen některé z nich. Ve speciální kategorii keramické tvorby byly všem dílům rovněž uděleny ceny GŘ.

Hodnocení literární části soutěže nám velmi zkomplikovala umělá inteligence (AI). Obdrželi jsme 61 literárních děl a hodnotící komise si všechna díla pečlivě přečetla. Některá díla byla opravdu velmi vydařená, až jsme byli překvapeni, co děti dokáží vytvořit. Nastala diskuze o tom, zda to psaly opravdu děti, nebo povídky a bás-

ničky vznikly s pomocí AI. Rozhodli jsme se, že některá díla prověříme kontrolním programem na detekci AI. Z výsledků jsme byli bohužel velmi smutní a zklamaní. Kvůli využívání AI, ať už ve větší či menší míře, se nám hodnocení této části soutěže neskutečně zkomplikovalo. Po dlouhých debatách a konzultacích dospěla hodnotící komise k závěru, že literární část soutěže nebude pro letošní rok vyhodnocovat. Otázkou zůstává, zda tuto část soutěže pro další ročníky úplně nezrušíme. Není totiž v našich silách rozeznat, co je psáno pouze dětskou rukou a co s pomocí AI. Je nám to upřímně líto. Naším spisovatelům pošleme alespoň malé dárky, ale ceny bohužel letos udělovat nebudeme.

Ceny jsme tedy letos udělovali pouze ve výtvarné části soutěže, tzn. za obrázky, keramiku a prostorovou tvorbu. Výsledky soutěže naleznete v tabulkách, rozdělených dle kategorií. Cenu získalo 59 obrázků, 19 prostorových děl a 28 výrobků z keramiky. Fotografie všech vítězných děl jsou zveřejněny na webu Povodí Moravy, s.p.

Všichni vítězové obdrží diplom a věcnou cenu. Ostatním účastníkům soutěže patří naše velké poděkování. Jsme rádi a vážíme si toho, že se naši soutěže účastníte. Děkujeme také za dodržování pravidel soutěže. Nedodržení pravidel naši práci opravdu ztěžuje. Důležité je, aby jména dětí a názvy děl byly psány čitelně. Prosím, vyplňujte tabulku, která je součástí pravidel soutěže.

Na závěr ještě jednou velké poděkování za účast v soutěži. Velmi si vážíme, že naše soutěž je pro Vás inspirací ke tvoření. Pozitivní zpětné vazby, které od Vás přicházejí, jsou pro nás odměnou. Děkujeme!

Na podzim letošního roku vyhlásíme již XXII. ročník soutěže. Věříme, že zvolené téma Vás osloví a účast škol bude opět vysoká.

Ivana Frýbortová
redakční rada Povodí Moravy, s.p.

ZPRAVODAJ O VODĚ vydává Povodí Moravy, s.p. | Dřevařská 11 | 602 00 Brno | IČ: 70890013 | info@pmo.cz | www.pmo.cz
Registrováno: MK ČR ev. č. MK ČR E 15897 | ISSN 1803-666X
Redakční rada: Ing. Jana Kučerová | Mgr. Radek Špatka | Ing. Jiří Šrámek | Ing. Michaela Juříčková | Ivana Frýbortová
Foto na obálce (titulní strana): Výstavba vodárenské nádrže Karolinka
Foto na obálce (zadní strana): Výstavba vodárenské nádrže Hubenov
Vychází: čtvrtletně | rozšiřováno zdarma | vydáno v Brně | červen 2026